

## IVU - urografija

**OPIS POSTUPKA:** Snimanjem se utvrđuje prohodnost mokraćnog sustava i prisutnost promjena poput kamenaca ili ugrušaka u mokraćnom sustavu, zatim znakovi mogućih upalnih promjena ili prisutnost tumora te na razojne anomalije. Radiološka pretraga na koju ste upućeni se izvodi uz intravensku primjenu jednog kontrastnog sredstva kako bi se bolje prikazalo moguće patološke promjene u kanalnom sustavu bubrega, mokraćovodima i mokraćnom mjehuru. Inženjer medicinske radiologije polegnut će bolesnika na pomični stol uređaja. Pretraga se izvodi tako da nakon što se dezinficira koža uvede venila putem koje liječnik radiolog primjenjuje jedno kontrastno sredstvo. Nakon što bubrezi počnu izlučivati kontrastno sredstvo vrši se snimanje u razmacima od 5, 15 i 30 min. sve dok se u cjelosti ne prikaže mokraćne puteve u samom bubregu, mokraćovode i mokraćni mjehur. Trajanje pretrage može biti duže, i do nekoliko sati u bolesnika čiji mokraćni vodovi se sporije pune kontrastnim sredstvom zbog zapreka (kamenac u mokraćovodu, pritisak struktura izvan mokraćovoda). Bolesnik je u vrijeme pregleda sam u prostoriji..

**POSLEDICE NE IZVOĐENJA POSTUPKA:** Ukoliko se postupak ne izvede moguć je izostanak dijagnostički važnih informacija, odnosno izostanak utvrđivanja uzroka bolesnikovih tegoba te da zbog toga ne bude provedeno pravovremeno i potrebno liječenje.

**KONTRAINDIKACIJE I RIZICI:** Prije izvođenja pregleda potrebno je liječniku radiologu koji izvodi pregled odgovoriti na pitanja o alergiji na jod. Primjena jodnih kontrastnih sredstava nosi rizik mogućih mogućih komplikacija koje se mogu javiti tijekom davanja jednog kontrastnog sredstva, u prvih pola sata nakon primjene ili do tjedan dana (tzv.odgođena reakcija). Tijekom intravenskog davanja kontrastnog sredstva može doći do pucanja vene i izlaženja kontrastnog sredstva u okolna tkiva koja mogu biti manje ili više oštećena zbog toga. Neposredno tijekom davanja i nakon samog davanja kontrastnog sredstva može se javiti alergijska reakcija čija težina može varirati od kožnog osipa, otežanog disanja pa sve do pada krvnog tlaka. Smrtni ishod alergijskih reakcija se javlja iznimno rijetko. Najčešće se javljaju blaže smetnje u obliku osjećaja topline koja prolazi kroz tijelo, mučnine i metalnog okusa u ustima. Da bi se izbjegli teži oblici alergijskih reakcija obavezno recite liječniku (bilo svom liječniku obiteljske medicine, specijalisti koji Vas upućuje na pretragu, ili radiologu) za svoje alergije, osobito na jod. **OSOBITO JE VAŽNO NAVESTI DA STE RANIJE VEĆ IMALI ALERGIJSKU REAKCIJU NA JODNO KONTRASTNO SREDSTVO!**

U težih i osobito starijih bolesnika primjena veće količine jednog kontrastnog sredstva može oštetiti funkciju bubrega zato je važno prije odluke o izvođenju pretrage provjeriti razinu kreatinina u serumu (standardna pretraga krvi koja se izvodi rutinski u bolničkom biokemijskom laboratoriju).Važni su i podaci o šećernoj bolesti, bolestima štitnjače, srčanim blestima, operacijama bubrega, povišenom krvnom tlaku, pojavi bjelančevina u mokraći, gihtu i operacijama bubrega.

**U SLUČAJU VISOKE RAZINE HORMONA ŠTITNJAČE (HIPERTIROIDIZAM) NE SMIJU SE PRIMJENITI JODNA KONTRASTNA SREDSTVA. ZABRANA PRIMJENE TAKVIH KONTRASTA VAŽI I ZA BOLESNIKE S MULTPLIM MIJELOMOM.**

**BOLESNICI S ŠEĆERNOM BOLESTI NA TERAPIJI PERORALNIM ANTIDIJABETIKOM -METFORMINOM (npr.Glucoophage, Riomet, Fortamet, Glumetza, Obimet, Dianben, Diabex, Diaformin) U DOGOVORU S ENDOKRINOLOGOM 48 SATI PRIJE PRETRAGE MORAJU PRESTATI UZIMATI NAVEDENI LIJEK.**

Odjel je opremljen stručnjacima, opremom i lijekovima kako bi se mogućnost najtežih komplikacija i posljedica svela na minimum.

**KOMPLIKACIJE KOJE ZAHTIJEVAJU HITNO OBRAĆANJE LIJEČNIKU:** Većina alergijskih i/ili toksičnih reakcija nastaje vrlo brzo nakon primjene kontrastnog sredstva, obično unutar prvih 30 minuta. Ukoliko se primijete kožne promjene ili smetnje disanja nakon primjene kontrastnog sredstva, svakako je potrebno HITNO javiti se liječniku.

**MOGUĆNOST ZAMJENE ZA PREPORUČENI POSTUPAK:** Zamjenske dijagnostičke metode su ultrazvuk, CT urografija (urografija kompjutoriziranom tomografijom) i MR urografija (urografija magnetnom rezonancom). Kontraindikacije za pretrage sa jodnim kontrastima su alergija na jodno kontrastno sredstvo i manifestna hipertireoza.

#### **VAŽNA NAPOMENA ZA BOLESNICE!**

**PRETRAGE VEZANE SA UPOTREBOM RENDGENSKIH ZRAKA I KONTRASTNIM SREDSTVIMA NE SMIJU SE IZVODITI U TRUDNOĆI, OSOBITO NE U PRVA 3 MJESECA. UKOLIKO IMATE I NAJMANJU SUMNJU DA STE TRUDNI OBAVIJESTITE LIJEČNIKA.**